

Kvartalna statistika saobraćaja III kvartal 2018. godine^(*)

Prevoz putnika u trećem kvartalu 2018. godine, u odnosu na isti kvartal prethodne godine bilježi rast u željezničkom za 18,0%, drumskom saobraćaju za 0,3%, lokalnom drumskom za 0,4%, prevozu putnika na aerodromima 10,8%, redovnom vazdušnom za 12,6% i vanrednom vazdušnom prevozu za 73,3%.

Kod prevoza robe u trećem kvartalu 2018. godine, u odnosu na isti kvartal prethodne godine pad se bilježi kod ukupnog prometa robe u lukama za 15,7%, željezničkog za 50,3%, dok se kod prevoza robe na aerodromima bilježi rast za 5,2%.

Broj pretovarenih tona u lukama, u trećem kvartalu 2018. godine, u odnosu na isti kvartal prethodne godine bilježi pad za 26,5%, kod izmanipulisanih tona za 19,1%.

Potrošnja minuta fiksne telefonije u trećem kvartalu 2018. godine u odnosu na isti kvartal prethodne godine bilježi pad za 17,1%, dok potrošnja minuta mobilne telefonije bilježi rast za 1,6%.

Ukupan broj saobraćajnih nezgoda¹ u trećem kvartalu 2018. godine iznosio je 1 805, što je 5,6% više u odnosu na isti kvartal 2017. godine. Broj nastradalih lica² u trećem kvartalu 2018. godine iznosio je 849 (od čega je 829 povrijeđenih lica), što je za 2,7% manje u odnosu na isti kvartal 2017. godine.

Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila u trećem kvartalu 2018. godine iznosi 64 243 što je za 6,8% više nego u istom kvartalu prethodne godine. Broj prvi put registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila³ u trećem kvartalu 2018. godine iznosi 6 182 što je za 11,9% više nego u istom kvartalu prethodne godine.

U trećem kvartalu 2018. godine drumskim teretnim motornim vozilima prevezeno je 203 hiljade tona robe, uz ostvarenih 19 695 hiljada tonskih kilometara. Pređeni kilometri vozila sa utovarom iznosili su 973 hiljada kilometara. U strukturi prevezene robe unutrašnji prevoz učestvuje sa 92,1% ili 187 hiljada tona prevezene robe, dok međunarodni prevoz učestvuje sa 7,9% ili 16 hiljada tona prevezene robe. U strukturi ostvarenih tonskih kilometara unutrašnji prevoz učestvuje sa 66,9% ili 13 184 hiljade tonskih kilometara, a međunarodni prevoz sa 33,1% ili 6 511 hiljada tonskih kilometara.

Tabela 1. Kvartalna statistika saobraćaja, III kvartal 2018.

Indikator	III kvartal 2017	III kvartal 2018
Broj prevezenih putnika u željezničkom saobraćaju, u hilj.	278	328
Broj prevezenih putnika u drumskom saobraćaju, u hilj.	2 476	2 483
Broj prevezenih putnika na aerodromima, u hilj.	1 095	1 213
Broj saobraćajnih nezgoda u drumskom saobraćaju	1 709	1 805
Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila	60 136	64 243

^{*}) Shodno Politici revizije Uprave za statistiku podaci su revidirani

¹ Ukupan broj saobraćajnih nezgoda obuhvata: nezgode bez poginulih i povrijeđenih lica, nezgode sa poginulim, nezgode sa poginulim i povrijeđenim, nezgode sa povrijeđenim.

² Nastradala lica obuhvataju povrijeđena i poginula lica.

³ Prvi put registrovana vozila obuhvataju: nova i polovna uvezena vozila, tj. vozila koja se prvi put registruju u Crnoj Gori.

Tabela 2. Prevoz putnika i robe prema vrstama prevoza

	QIII 2017	QIII 2018	Indeksi			
			$\frac{\text{QIII 2018}}{\text{Ø 2015}}$	$\frac{\text{QIII 2018}}{\text{QII 2018}}$	$\frac{\text{QIII 2018}}{\text{QIII 2017}}$	$\frac{\text{QI-III 2018}}{\text{QI-III 2017}}$
Prevoz putnika						
Željeznički saobraćaj, u hilj.	278	328	106,1	127,1	118,0	106,9
Drumski saobraćaj, u hilj.	2 476	2 483	142,1	145,4	100,3	100,7
Lokalni drumski saobraćaj, u hilj.	246	247	111,8	103,3	100,4	102,3
Prevezeni putnici na aerodromima	1 095 017	1 212 988	295,1	186,1	110,8	112,6
Redovni vazdušni saobraćaj	211 313	237 988	180,4	161,9	112,6	111,1
Vanredni vazdušni saobraćaj	13 617	23 602	258,9	269,3	173,3	172,1
Putnički kilometri						
Željeznički saobraćaj, u hilj.	19 726	23 434	116,3	135,5	118,8	113,2
Drumski saobraćaj, u hilj.	49 671	49 195	179,5	200,2	99,0	101,3
Redovni vazdušni saobraćaj, u hilj.	220 936	254 479	204,5	185,7	115,2	113,2
Vanredni vazdušni saobraćaj, u hilj.	16 190	23 469	300,0 ⁴	277,8	145,0	176,8
Prevoz robe						
Željeznički saobraćaj, u hilj.	364	181	73,3	76,7	49,7	61,9
Prevezena roba na aerodromima, u t	248	261	117,6	102,8	105,2	105,9
Tonski kilometri						
Željeznički saobraćaj, u hilj.	39 681	23 147	82,7	89,1	58,3	70,9
Dolasci i odlasci brodova u lukama						
Ukupan promet robe, u t	548 486	462 359	124,3	96,1	84,3	88,8
Izvoz, u t	270 361	87 243	41,7	51,3	32,3	56,2
Uvoz, u t	277 893	368 023	226,6	118,3	132,4	135,0
Pretovar u lukama						
Pretovarane tone	620 239	455 690	110,4	94,8	73,5	85,0
Izmanipulisane tone	894 097	722 991	85,8	90,5	80,9	86,3

Tabela 3. Promet putnika i tereta na aerodromima, III kvartal 2018. ⁵

	QIII 2018
Broj komercijalnih operacija	9 695
Promet putnika	1 205 807
Promet tereta, t	255

⁴ Obračunati indeks je veći od 300,0

Tabela 4. Struktura prometa putnika na aerodromima, III kvartal 2018. ⁵

	QIII 2018	Struktura prometa, %
Ukupno	1 205 807	100,0
Aerodrom Podgorica	473 936	39,3
Aerodrom Tivat	731 871	60,7

Tabela 5. Deset zemalja sa najvećim ostvarenim prometom putnika sa crnogorskim aerodromima, III kvartal 2018. ⁵

	Ukupno	Aerodrom Podgorica	Aerodrom Tivat
Rusija	376 189	29 988	346 201
Srbija	190 531	86 476	104 055
Ukrajina	69 806	976	68 830
Njemačka	58 493	37 260	21 233
Poljska	57 672	42 584	15 088
Velika Britanija	55 944	28 798	27 146
Turska	45 730	45 730	-
Francuska	45 246	25 076	20 170
Italija	35 681	34 449	1 232
Austrija	30 757	30 757	-

Tabela 6. Poštanski saobraćaj i telekomunikacije

	QIII 2017	QIII 2018	Indeksi			
			$\frac{QIII\ 2018}{\emptyset\ 2015}$	$\frac{QIII\ 2018}{QII\ 2018}$	$\frac{QIII\ 2018}{QIII\ 2017}$	$\frac{QI-III\ 2018}{QI-III\ 2017}$
Pisama, u hilj.	3 828	3 803	111,5	86,0	99,3	108,4
Paketi, u hilj.	13	14	73,7	127,3	107,7	79,2
Tiskovine, u hilj.	29	26	48,1	86,7	89,7	55,6
Potrošeni minuti fiksne telefonije, u hilj.	37 960	31 464	53,2	91,4	82,9	82,8
Potrošeni minuti mobilne telefonije, u hilj.	625 694	635 894	114,3	107,2	101,6	102,3

⁵ Podaci pilot istraživanja vazdušnog saobraćaja "Promet putnika, tereta i pošte po parovima aerodroma u odlasku odnosno dolasku u vazduhoplova na izvještajni aerodrom" usklađenog sa Regulativom (EZ) br. 437/2003 i koji obuhvataju redovne i vanredne komercijalne letove na crnogorskim aerodromima. Podaci ne uključuju operacije nekomercijalnog opšteg vazduhoplovstva kao ni državne letovi (vojska, carina, policija).

Tabela 7. Teretni drumski saobraćaj, III kvartal 2018.

A = B + C	Prevezena roba, u hilj. tona	Tonski km, u hilj.	Pređeni km vozila sa utovarom, u hilj.
Ukupno (1+2)	203	19 695	973
1. Unutrašnji prevoz	187	13 184	581
2. Međunarodni prevoz (2.1+2.2)	16	6 511	392
2.1 Međunarodni prevoz sa utovarom/istovarom u Crnoj Gori	13	5 595	355
2.2 Kabotaža i prevoz za treće zemlje	3	916	37

Tabela 8. Teretni drumski saobraćaj uz nadoknadu, III kvartal 2018.

B	Prevezena roba, u hilj. tona	Tonski km, u hilj.	Pređeni km vozila sa utovarom, u hilj.
Ukupno (1+2)	52	8 190	491
1. Unutrašnji prevoz	39	2 381	168
2. Međunarodni prevoz (2.1+2.2)	13	5 809	323
2.1 Međunarodni prevoz sa utovarom/istovarom u Crnoj Gori	11	4 894	287
2.2 Kabotaža i prevoz za treće zemlje	2	915	36

Tabela 9. Teretni drumski saobraćaj za sopstvene potrebe, III kvartal 2018.

C	Prevezena roba, u hilj. tona	Tonski km, u hilj.	Pređeni km vozila sa utovarom, u hilj.
Ukupno (1+2)	151	11 505	482
1. Unutrašnji prevoz	148	10 803	413
2. Međunarodni prevoz (2.1)	3	702	69
2.1 Međunarodni prevoz sa utovarom/istovarom u Crnoj Gori	2	701	68
2.2 Kabotaža i prevoz za treće zemlje	1	1	1

Tabela 10. Broj saobraćajnih nezgoda i nastradala lica u drumskom saobraćaju

	QIII 2017	QIII 2018	Indeksi			
			$\frac{QIII\ 2018}{\bar{\varnothing}\ 2015}$	$\frac{QIII\ 2018}{QII\ 2018}$	$\frac{QIII\ 2018}{QIII\ 2017}$	$\frac{QI-III\ 2018}{QI-III\ 2017}$
Ukupan broj saobraćajnih nezgoda	1 709	1 805	146,0	125,7	105,6	103,7
Ukupan broj nastradalih lica	873	849	152,7	137,4	97,3	96,5

Tabela 11. Broj saobraćajnih nezgoda u drumskom saobraćaju po opštinama, III kvartal 2018.

Opština	Ukupno (1)+(2)+(3)+(4)	Bez poginulih i povrijeđenih lica (1)	Sa poginulima (2)	Sa poginulim i povrijeđenim (3)	Sa povrijeđenima (4)
Ukupno	1 805	1 214	8	11	572
Andrijevisa	1	1	-	-	0
Bar	185	124	-	1	60
Berane	24	9	-	2	13
Bijelo Polje	49	27	-	-	22
Budva	160	110	1	1	48
Cetinje	28	15	1	1	11
Danilovgrad	31	14	1	1	15
Herceg Novi	145	107	1	-	37
Kolašin	37	21	1	-	15
Kotor	133	105	-	-	28
Mojkovac	16	9	-	-	7
Nikšić	200	139	1	1	59
Plav	3	1	1	-	1
Pljevlja	25	13	-	-	12
Plužine	2	-	-	-	2
Podgorica	540	358	-	3	179
Rožaje	24	13	1	-	10
Šavnik	3	2	-	-	1
Tivat	68	51	-	-	17
Ulcinj	110	82	-	-	28
Žabljak	21	13	-	1	7

Tabela 12. Broj nastradalih lica u drumskom saobraćaju po opštinama, III kvartal 2018.

Opština	Ukupno nastradala lica (1) + (2)	Poginuli (1)	Povrijeđeni (2)
Ukupno	849	20	829
Andrijevisa	-	-	-
Bar	89	1	88
Berane	18	2	16
Bijelo Polje	30	-	30
Budva	79	2	77
Cetinje	15	2	13
Danilovgrad	30	2	28
Herceg Novi	51	1	50
Kolašin	25	1	24
Kotor	37	-	37
Mojkovac	11	-	11
Nikšić	92	3	89
Plav	3	1	2
Pljevlja	21	-	21
Plužine	3	-	3
Podgorica	245	3	242
Rožaje	21	1	20
Šavnik	4	-	4
Tivat	23	-	23
Ulcinj	42	-	42
Žabljak	10	1	9

Tabela 13. Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila

	QIII 2017	QIII 2018	Indeksi			
			$\frac{\text{QIII 2018}}{\text{Ø 2015}}$	$\frac{\text{QIII 2018}}{\text{QII 2018}}$	$\frac{\text{QIII 2018}}{\text{QIII 2017}}$	$\frac{\text{QI-III 2018}}{\text{QI-III 2017}}$
Broj registrovanih vozila	60 136	64 243	129,3	98,5	106,8	106,9
Broj prvi put registrovanih vozila	5 524	6 182	151,9	81,6	111,9	114,5

Tabela 14. Broj registrovanih drumskih motornih vozila prema vrsti pogonske energije

Kvartal	Vrsta pogonske energije						Ukupno ⁶
	Eurosuper 95	Eurosuper 98	Eurodizel	Mješavina	Auto Gas	El.energija	
QIII 2018	15 611	160	45 451	5	2 330	28	63 585
QIII 2017	15 791	161	41 233	4	2 299	14	59 502

⁶ Ukupan broj drumskih motornih vozila prema vrsti pogonske energije je manji od ukupnog broja registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila za broj priključnih vozila, koja ne koriste pogonsku energiju.

Tabela 15. Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila po opštinama, III kvartal 2018.

Vrste vozila/Opština	Motocikli	Putnički automobili	Kombi vozila	Autobusi	Teretna vozila
Ukupno	2 306	55 761	160	361	4 434
Andrijevića	1	261	1	-	32
Bar	229	4 988	8	17	328
Berane	20	1 650	14	23	95
Bijelo Polje	23	2 718	10	17	212
Budva	381	2 979	6	47	161
Cetinje	50	1 625	1	11	109
Danilovgrad	20	1 400	1	16	140
Gusinja	1	221	1	2	5
Herceg Novi	429	3 297	16	15	220
Kolašin	8	517	4	1	47
Kotor	353	2 670	17	16	180
Mojkovac	-	471	5	1	26
Nikšić	61	5 235	20	54	488
Petnjica	2	260	6	2	13
Plav	1	519	5	3	18
Pljevlja	10	1 890	7	14	142
Plužine	-	130	2	-	12
Podgorica	360	19 387	5	90	1 854
Rožaje	7	1 260	16	9	58
Tivat	117	1 839	12	10	143
Ulcinj	231	2 143	1	11	123
Šavnik	-	58	1	-	9
Žabljak	2	243	1	2	19

Tabela 15. Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila po opštinama, III kvartal 2018.

/nastavak/

Vrste vozila/Opština	Specijalna i radna vozila	Vučna vozila	Priključna vozila	Poljoprivredni traktori	Ukupno
Ukupno	194	350	658	19	64 243
Andrijevića	1	1	4	-	301
Bar	27	19	36	-	5 652
Berane	13	7	23	-	1 845
Bijelo Polje	33	32	56	-	3 101
Budva	16	1	12	1	3 604
Cetinje	6	17	30	-	1 849
Danilovgrad	-	9	18	1	1 605
Gusinje	1	-	2	-	233
Herceg Novi	21	4	27	-	4 029
Kolašin	7	3	6	-	593
Kotor	17	9	22	-	3 284
Mojkovac	5	1	3	-	512
Nikšić	3	57	87	10	6 015
Petnjica	2	0	6	-	291
Plav	1	0	2	-	549
Pljevlja	3	11	29	4	2 110
Plužine	-	0	0	-	144
Podgorica	3	147	233	2	22 081
Rožaje	10	24	37	-	1 421
Tivat	11	6	21	-	2 159
Ulcinj	10	-	1	-	2 520
Šavnik	-	-	1	-	69
Žabljak	4	2	2	1	276

Tabela 16. Broj prvi put registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila po opštinama, III kvartal 2018.

Vrste vozila/Opština	Motocikli	Putnički automobili	Kombi vozila	Autobusi	Teretna vozila
Ukupno	292	5 209	2	28	503
Andrijevića	-	27	-	-	2
Bar	27	398	-	2	38
Berane	7	184	-	5	7
Bijelo Polje	8	305	-	1	18
Budva	45	225	-	2	13
Cetinje	12	162	-	2	13
Danilovgrad	-	104	-	1	9
Gusinje	-	20	-	-	-
Herceg Novi	21	240	-	1	20
Kolašin	2	36	-	-	1
Kotor	44	169	1	-	17
Mojkovac	0	30	-	-	4
Nikšić	4	563	-	2	56
Petnjica	0	30	-	1	0
Plav	1	50	-	-	3
Pljevlja	1	195	-	1	11
Plužine	-	5	-	-	1
Podgorica	67	1 939	-	6	254
Rožaje	3	166	-	2	6
Tivat	11	162	1	2	19
Ulcinj	38	174	-	-	9
Šavnik	-	3	-	-	-
Žabljak	1	22	-	-	2

/nastavak/

Vrste vozila/Opština	Specijalna i radna vozila	Vučna vozila	Priključna vozila	Poljoprivredni traktori	Ukupno
Ukupno	5	42	91	10	6 182
Andrijevića	-	-	-	-	29
Bar	1	2	2	-	470
Berane	-	1	2	-	206
Bijelo Polje	-	3	9	-	344
Budva	-	-	2	1	288
Cetinje	-	-	-	-	189
Danilovgrad	-	-	6	1	121
Gusinje	-	-	0	-	20
Herceg Novi	3	-	6	-	291
Kolašin	-	-	1	-	40
Kotor	-	3	2	-	236
Mojkovac	-	-	-	-	34
Nikšić	-	6	10	6	647
Petnjica	-	-	1	-	32
Plav	-	-	-	-	54
Pljevlja	-	3	3	-	214
Plužine	-	-	-	-	6
Podgorica	-	20	36	1	2 323
Rožaje	-	4	8	-	189
Tivat	1	-	2	-	198
Ulcinj	-	-	-	-	221
Šavnik	-	-	-	-	3
Žabljak	-	-	1	1	27

Tabela 17. Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila prema godini proizvodnje, III kvartal 2018.

Godina proizvodnje	Motocikli	Putnički automobili	Kombi vozila	Autobusi	Teretna vozila
<i>Ukupno</i>	2 306	55 761	160	361	4 434
Do 1979	6	57	-	-	69
1980-1989	26	2 785	21	14	390
1990-1994	39	5 510	35	38	336
1995	6	1 301	3	11	49
1996	6	1 478	4	12	67
1997	24	1 568	10	7	84
1998	11	1 544	9	11	96
1999	16	1 487	11	10	68
2000	33	2 297	1	7	91
2001	45	3 915	5	17	181
2002	61	3 792	7	28	242
2003	72	3 656	4	31	240
2004	73	3 819	5	20	223
2005	126	3 124	5	20	215
2006	175	2 964	3	18	240
2007	304	3 143	6	28	278
2008	296	2 939	6	33	359
2009	95	1 431	3	13	131
2010	64	1 492	1	7	137
2011	75	1 593	16	14	158
2012	103	1 226	1	2	134
2013	144	1 122	-	3	99
2014	84	940	-	4	65
2015	61	789	1	1	152
2016	103	465	1	1	73
2017	112	728	1	6	104
2018	146	596	1	5	153

Tabela 17. Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila prema godini proizvodnje, III kvartal 2018.

/nastavak/

Godina proizvodnje	Specijalna i radna vozila	Vučna vozila	Priključna vozila	Poljoprivredni traktor	Ukupno
Ukupno	194	350	658	19	64 243
Do 1979	8	-	9	-	149
1980-1989	44	1	41	3	3 325
1990-1994	21	1	43	1	6 024
1995	3	1	8	-	1 382
1996	3	4	6	-	1 580
1997	5	4	16	-	1 718
1998	3	7	18	-	1 699
1999	1	9	17	-	1 619
2000	3	14	20	-	2 466
2001	6	8	19	-	4 196
2002	6	14	32	-	4 182
2003	4	17	26	-	4 050
2004	4	20	34	-	4 198
2005	5	14	37	-	3 546
2006	4	27	35	-	3 466
2007	12	59	60	-	3 890
2008	19	38	47	-	3 737
2009	10	11	8	3	1 705
2010	5	14	12	-	1 732
2011	-	23	16	-	1 895
2012	18	13	8	-	1 505
2013	3	6	11	-	1 388
2014	1	16	11	-	1 121
2015	-	4	17	-	1 025
2016	4	8	27	-	682
2017	1	8	36	2	998
2018	1	9	44	10	965

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Može se dogoditi da ukupan zbir ne odgovara broju pojedinačnih podataka, te da kumulativni podatak nije uvijek jednak zbiru pojedinačnih kvartalnih rezultata zbog zaokruživanja brojeva.

Izvori podataka

Podaci sabračaja prikupljaju se redovnim kvartalnim istraživanjima.

Izvor podataka za željeznički saobraćaj su izvještajne jedinica kojima je prevoz putnika i robe u željezničkom saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 49); drumski putnički saobraćaj izvještajne jedinice kojima je prevoz putnika u drumskom saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 49); lokalni drumski saobraćaj izvještajne jedinica kojima je prevoz putnika u lokalnom drumskom (gradskom) saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 49); prometa na aerodromima izvještajne jedinice koje obavljaju uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju (sektor H, oblast 52); vazdušni saobraćaj izvještajne jedinice koje obavljaju djelatnosti u vazdušnom saobraćaju (sektor H, oblast 51); za izvještaj o dolasku i odlasku brodova izvještajne jedinice su Lučke kapetanije; pretovar izvještajne jedinica kojima je djelatnost manipulacija teretom (utovar u brodove i istovar iz njih) pretežna djelatnost (sektor H, oblast 52).

Izvor podataka za poštanski i telekomunikacioni saobraćaj od 2017. godine je Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost.

Izvor podataka za broj saobraćajnih nezgoda na putevima u Crnoj Gori je Uprava policije Crne Gore, a za broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore.

Istraživanje o prevozu robe u drumskom saobraćaju se sprovodi na uzorku. Podaci se prikupljaju metodom ankete. Jedinica posmatranja je teretno vozilo za prevoz robe korisne nosivosti 3500 kg i veće, kao i tegljači. Izvor podataka su pravna i fizička lica koja su vlasnici ili korisnici vozila.

Okvir za izbor uzorka za istraživanje o prevozu robe u drumskom saobraćaju je evidencija registrovanih vozila koja se dobija od Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore.

Definicije

Pod *prevozom putnika* u saobraćaju podrazumijeva se kretanje putnika od mjesta polaska do odredišta.

Putnik je svako lice koje je nabavilo kartu ili odgovarajuću ispravu i ušlo u prevozno sredstvo s ciljem da se preveze do mjesta opredjeljenja.

Putnički kilometar označava prevoz jednog putnika na rastojanju od 1 km.

Pod *prevezenom robom* podrazumijevaju se sve pošiljke tereta (robe) koji je prevezen na osnovu ugovora o prevozu. Količina prevezene robe izražava se u bruto težini, što znači da težina robe obuhvata i težinu ambalaže ili opreme (kontejneri).

Tonski kilometar označava prevoz jedne tone robe na rastojanju od 1 km.

Aerodrom je određena kopnena ili vodena površina (uključujući sve zgrade, instalacije i opremu) koja je namijenjena za polijetanje i slijetanje vazduhoplova, kao i za njihovo kretanje po zemljanoj površini i otvorena za komercijalni vazdušni transport.

Putnici u *direktnom tranzitu* jesu putnici koji, nakon kratkog zaustavljanja, nastavljaju putovanje avionom istim brojem leta.

Broj komercijalnih operacija uključuje uzlijetanja i slijetanja aviona na izvještajnom aerodromu ostvarena radi ostvarivanja komercijalne vazdušne usluge (redovne i vanredne).

Broj ukupnih operacija uključuje sva uzlijetanja i slijetanja aviona na izvještajnom aerodromu (osim državnih letova). Obuhvataju se sve komercijalne operacije (redovne, vanredne i operacije opšteg vazduhoplovstva), kao i sve operacije nekomercijalnog opšteg vazduhoplovstva (poslovni, padobransko/jedriličarski, privatni, obuka, testni, pozicijski, tehnička zaustavljanja i dr.). Ne uključuju se državni letovi (vojska, carina, policija).

Luke su mjesta ukrcavanja i iskrcavanja putnika i tereta na morskoj obali koja su posebno izgrađena za tu svrhu dok su pristaništa takva mjesta na obalama rijeka i jezera.

Pretovarene tone tereta se odnose na ukupnu količinu tereta koja prođe kroz prekrcajni poslovni subjekt, gdje se isti teret, bez obzira na broj manipulacija koji je njime izvršen, iskazuje samo jednom.

Izmanipulisane tone (tona-operacija) su jedinice radnog učinka koje izražavaju zbir operacija evidentiranih prema načinu na koji su izvršene (iskrcaj, ukrcaj, direktan prekrcaj premještaj).

Pismonosna pošiljka je vrsta komunikacije u pisanom obliku odštampana na papiru ili drugom odgovarajućem nosiocu podataka, koji je potrebno poslati i dostaviti na adresu koju je naveo pošiljalac na samoj pismonosnoj pošiljci ili njenom omotu.

Paket je poštanska pošiljka koja sadrži robu i predmete.

Tiskovina je štampana publikacija koju izdaje izdavač svakodnevno, povremeno ili u određenom razdoblju (novine i časopisi).

Fiksna telefonija su usluge koje omogućavaju korisnicima da pristupe javnoj telefonskoj mreži na fiksnoj lokaciji i da koriste javno dostupne telefonske usluge na fiksnoj lokaciji.

Mobilna telefonija su usluge koje omogućavaju korisnicima da pristupe javnoj mobilnoj mreži i koriste usluge mobilne telefonije.

Saobraćajna nezgoda je događaj koji se dogodio na putu ili je započet na putu, u kojem je učestvovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kojem je jedno ili više lica povrijeđeno ili poginulo ili je preminulo u roku od 30 dana od posljedica te saobraćajne nezgode ili je nastala materijalna šteta.

Registrovana drumska motorna i priključna vozila su sva ona vozila koja su registrovana kod Ministarstva unutrašnjih poslova, osim vozila oružanih snaga.

Prvi put registrovana vozila obuhvataju: nova i uvezena vozila, tj. vozila koja se prvi put registruju u Crnoj Gori.

Drumski prevoz je svako kretanje robe i/ili putnika u drumskom prevoznom sredstvu po drumskoj mreži. Unutrašnji drumski prevoz je drumski prevoz između dva mjesta (mjesta utovara i mjesta istovara) koja se nalaze u istoj zemlji u kojoj je vozilo registrovano.

Međunarodni drumski prevoz je drumski prevoz između dva mjesta (mjesta utovara i mjesta istovara) koja se nalaze u dvije različite zemlje; ovakav prevoz može podrazumijevati tranzit kroz jednu ili više zemalja.

Drumska kabotaža prevoz drumom unutar neke zemlje koji obavlja prevozno sredstvo registrovano u drugoj zemlji.

Prevoz za treće zemlje je međunarodni drumski prevoz koji obavlja drumsko prevozno sredstvo registrovano u trećoj zemlji.

Prevoz uz nadoknadu ili javni prevoz je onaj prevoz robe koji se obavlja uz naknadu u ime trećih osoba.

Prevoz za sopstvene potrebe jeste prevoz koji se ne obavlja uz naknadu.

Teretno drumsko motorno prevozno sredstvo je drumsko motorno prevozno sredstvo namijenjeno za prevoz robe (kamion) ili bilo koja kombinacija drumskih vozila namijenjenih za prevoz robe (tj. kamion s prikolicom, prikolicama ili drumski tegljač s poluprikolicom i s prikolicom ili bez nje).

Drumski tegljač je drumsko motorno vozilo koje je isključivo ili prevashodno namijenjeno za vuču drugih drumskih vozila bez motora.

Shodno Politici revizije Uprave za statistiku, **konačni podaci** se objavljuju datumom definisanim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

**Izdaje i štampa Uprava za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814**

Saopštenje pripremila:

Jelena POPOVIĆ

Tel. +382-20-230-837;

E-mail: contact@monstat.org